

Respons

Mauritania: Apostasi og blasfemi

- Kildetilfang
- Islam i Mauritania
- Kort om trosminoriteter i Mauritania
- Lovverk mot «angrep på islamske verdier»
- Dødsdommen for apostasi mot Mohamed Ould M'Kheitir
- Reaksjoner fra familie og samfunn ved anklager om apostasi og blasfemi
- Hvordan praktiseres dødsstraff i Mauritania?

Kildetilfang

Informasjonen om frafall fra islam (apostasi) og andre forhold som i mauritansk straffelov omtales som «angrep på islamske verdier» er svært begrenset.

Landinfo drøftet religion og religionsfrihet med ulike samtalepartnere under en informasjonsinnhentingsreise til Mauritania i november 2011. Landinfos samtalepartnere formidlet alle til Landinfo at de bare kunne uttale seg om dette på generelt grunnlag, ettersom de ikke kjente til konkrete tilfeller av apostasi, konvertering, blasfemi eller andre beslektede problemstillinger på det tidspunktet. I desember 2014 fikk man en konkret sak, da journalisten Mohamed Ould M'Kheitir ble dømt til døden for frafall fra islam. Selv om det ikke er mulig å generalisere og forutsi fremtidig handlingsmønster ut fra én enkelt sak, kan saken likevel bidra til å illustrere hva slags reaksjoner apostasi og lignende overtredelser har potensial til å frembringe i det mauritanske samfunnet.

Islam i Mauritania

Mauritania er en islamsk republikk, og islam er statens religion. Hele den mauritanske befolkningen på rundt 3,4 millioner innbyggere er sunnimuslimer, og det finnes ingen nasjonale trosminoriteter i landet. De få ikke-muslimene i landet er så godt som utelukkende utlendinger.

Respons **Mauritania: Apostasi og blasfemi**

Islam er det sosiale limet i Mauritania og den kraften som forener de ulike etniske og sosiale gruppene i landet. Islam strukturerer dagliglivet til enkeltmennesker, storfamilier og stammer, og definerer regler for atferd i det offentlige rom. Islam preger alle livets små og store forhold, fra oppdragelse og utdanning, ekteskap og familieliv, til etikk og moral, og lov og rett. Mauritanierne praktiserer en forholdsvis ortodoks sunni-islam, bevart i århundrer av nomadekulturen, men en spirituell side av islam reflekteres likevel gjennom sufisme, først og fremst praktisert gjennom de muslimske brorskapene *Qadiriyya* og *Tijaniyya* (Marchesin 2010).

Mens mauritansk islam historisk sett anses som forholdsvis tolerant, har ulike former for radikal islam fått stadig større innpass i Sahel-området de siste årene, også i Mauritania. Rekrutteringen av mauritaniere til regionale væpnede grupper som al-Qaida i det islamske Maghreb (AQIM) er relativt beskjeden, og landets antiterrorpolitikk synes å ha demmet opp for mye av rekrutteringen til slike grupper. Men selv om rekrutteringen til voldelig islam har vært relativt beskjeden, har det vært en oppblomstring av konservativ islam de siste årene, særlig i en del ungdomsmiljøer. Disse gruppene fremmer en importert salafi-ideologi som virker fremmed for mange mauritaniere (konsulær kilde, møte i Nouakchott, november 2011). Denne ideologien har etter manges mening hatt en negativ innvirkning på landets i utgangspunktet tolerante, muslimske identitet:

[T]he penetration of imported Salafi ideas into Mauritanian society has impacted Mauritians' culture of tolerance and particularistic Islamic identity. That influence is clearly visible in an ever-more public display of austere piety and in rising social pressures for conformity to ritual purity and rigid religious commandments. More perniciously, some of the Salafi ideas have contributed to the radicalization of religious discourse, fueling the contemporary wave of extremism in Mauritania (Boukhars 2012).

Utbredelsen av salafi-ideologi og annen konservativ islam i Mauritania, fremmet blant annet gjennom lærekrefter fra Egypt, migrasjon til Gulfen og utdanningsinstitusjoner finansiert av Saudi-Arabia, har innsnevret handlingsrommet for trosminoriteter i Mauritania. Videre har utviklingen i konservativ retning ført til press på alle grupper til å innføre en atferd og bekledning som er i henhold til konservativ islam, noe som har påført alle «livsstilsminoriteter» og annerledestenkende ytterlige konformistisk press. Den konservative religiøse dreiningen har også ført til en «arabisering» av det mauritanske samfunnet (Boukhars 2012), noe som ytterligere bidrar til å marginalisere den ikke-arabiske afro-mauritanske befolkningen i landet.

Kort om trosminoriteter i Mauritania

Det finnes ingen nasjonale trosminoriteter i Mauritania. Det er nærmest bare utlendinger, som internasjonale tjenestemenn og hjelpearbeidere samt migranter fra Afrika sør for Sahara, som praktiserer andre religioner, i all hovedsak kristendom. Det finnes så langt Landinfo kjenner til, ingen offentlig kjente tilfeller av konvertering blant mauritaniere i Mauritania (internasjonal tjenestemann a og b, møter i Nouakchott november 2011)¹. Landinfo kan

---

¹ Den norske misjonsorganisasjonen Troens bevis opplyser at det finnes «noen hundre» konvertitter i Mauritania. De opplyser av mange skal ha blitt omvendt etter å ha sett sendinger på deres arabisk-språklige satellitt-kanal Miracle Channel (Troens bevis 2013). Slike tall støttes ikke av andre tilgjengelige kilder.

Respons Mauritania: Apostasi og blasfemi

selvsagt ikke utelukke at konvertitter finnes i Mauritania, men disse er i tilfelle svært få, og har ikke stått offentlig frem.

Mens utlendinger fritt kan utøve sin religion, blant annet gjennom besøk i én av flere kirker i landet, vil mauritanske konvertitter ikke kunne utøve sin religion fritt i Mauritania. De vil risikere å bli straffeforfulgt for apostasi (siden konvertering indirekte betyr frafall). De vil også måtte utøve sin religion under jorden, mens de opprettholder en islamsk fasade, det vil si å delta i bønn, faste under ramadan og så videre. Konvertitter vil ikke kunne kritisere islam offentlig med fare for å bli tiltalt for blasfemi. De vil heller ikke kunne registrere kirkesamfunn offentlig, men vil måtte organisere bønnegrupper og lignende i private hjem. De vil heller ikke kunne misjonere overfor muslimer.

Den katolske kirke er svært restriktiv med å døpe personer med muslimsk bakgrunn. Dersom en konvertitt døpes i Mauritania, vil dette sannsynligvis skje i en evangelisk menighet, som har en mye mer liberal praksis når det gjelder å døpe tidligere muslimer.

Det finnes overhodet ikke rom for å gi offentlig uttrykk for ateistiske synspunkter i det mauritanske samfunnet.

Lovverk mot «angrep på islamske verdier»

Mauritania er ifølge Grunnloven en islamsk republikk, og islam er befolkningen og statens eneste religion. Kun muslimer kan være statsborgere av landet, og personer som forlater islam kan miste sitt statsborgerskap (U.S. Department of State 2014).

Mauritanias lovverk er en blanding av fransk rettstradisjon (landet var fransk koloni frem til 1960) og sharia, både i familie- og straffelovgivning.

Seksjon IV i straffeloven av 1983 omhandler «angrep på islamske verdier», herunder vranglære, ateisme, apostasi, forsømmelse av bønn og utenomekteskapelige seksuelle relasjoner.² Straffeloven artikkel 306 stipulerer at:

En muslim som har gjort seg skyldig i apostasi, gjennom ord eller tydelig handling, kan angre innen tre dager.

Dersom vedkommende ikke angrer innen tre dager, dømmes han til døden som apostat, og hans eiendeler inndras av staten. Dersom han angrer innen straffen er utført, skal påtalemyndigheten bringe saken opp for Høyesterett. [...]

En person som har gjort seg skyldig i apostasi, vil, såfremt vedkommende ikke angrer, dømmes til døden (Code pénal 1983, artikkel 306, Landinfos oversettelse).

Islamsk lov sidestiller i strafferetten blasfemi og det å konvertere til en annen religion. Blasfemiske ytringer kalles «vantroens ord», og kan straffes med døden (Store norske leksikon 2009a).

---

² Forholdene som omtales i denne delen av straffeloven overlapper i stor grad med forbrytelsen *ridda*, det vil si å frasi seg sin tro, tvile sterkt, uttale seg blasfemisk eller gå inn for en grunnleggende forandring i islam. Dette er den alvorligste forbrytelsen en muslim kan begå innenfor sunni-islam. Ridda er en *hadd*-forbrytelse, det vil si en overtredelse av Guds grenser, hvor straffen er fastsatt i Koranen, til forskjell fra forbrytelser hvor det er mulig å velge straffeform (Store norske leksikon 2009b).

Dødsdommen for apostasi mot Mohamed Ould M’Kheir

Det finnes så langt Landinfo har klart å bringe på det rene, kun ett tilfelle av apostasi i Mauritania, det vil si saker med tiltale etter apostasi-artikkel 306 i straffeloven (Spiegel 2014). Dersom man ser «angrep på islamske verdier» (seksjon IV i straffeloven) under ett, finnes det noen flere saker.³

Den 2. januar 2014 ble journalisten Mohamed M’Kheir anholdt i Nouadhibou og tiltalt for apostasi etter artikkel 306 i straffeloven, etter å ha skrevet en artikkel hvor han kom med kritiske bemerkninger om visse avgjørelser profeten Muhammad tok under de hellige krigene. Han anklaget også det mauritanske samfunnet for å opprettholde en sosial orden som er nedarvet fra Mohammeds tid (France24 2014).

Saken førte til store demonstrasjoner i hele landet, og i en tale til demonstrantene lovt president Abdel Aziz å «gå til alle nødvendige skritt for å forsvare islam og profeten» og understreket at «islam står over alt, også demokrati og frihet» (Spiegel 2014, Landinfos oversettelse).

Det nasjonale menneskerettighetsrådet Commission nationale des droits de l’homme mauritanienne (CNDH) uttalte i en pressemelding at de fant M’Kheirs uttalelser «blasfemiske, sjikanerende og provoserende» (Mandraud 2014). En forretningsmann utlovet en dusør på 4000 euro for den som tok livet av M’Kheir dersom han ikke angret på uttalelsene sine (Committee to Protect Journalists 2014).

I juni 2014 utstedte en religiøs gruppe ved navn «Profetens venner» en fatwa mot menneskerettighetsaktivisten Aminetou Mint el-Moctar etter at hun i et intervju oppfordret til en rettfærdig rettssak mot M’Kheir (RFI 2014). Mens CNDH fordømte M’Kheirs uttalelser, sendte fire menneskerettighetsorganisasjoner ut en felles pressemelding hvor de blant annet advarte mot en «heksejakt» på M’Kheir, og krav om at han løslates og at tiltalen mot ham frafalles. Dette viser at det finnes motstemmer i heksejakten mot M’Kheir, som advarer politiske partier og det sivile samfunn mot «å falle for fristelsen til å overgå hverandre i konservatisme og obskurantisme» (AFCF, AMDH, CR & SOS Esclaves 2014).

Den 24. desember 2014 ble M’Kheir dømt til døden for apostasi i kriminalretten i Nouadhibou. M’Kheir ble dømt for «å ha snakket med lettsindighet om Profeten, og å ha overtrådt guddommelig orden». M’Kheir uttalte under rettssaken at han aldri hadde ment å kritisere profeten, men dommeren mente at han «ikke viste oppriktig anger». M’Kheir anket dommen, som dermed ikke er rettskraftig (AFP 2014).

De voldsomme proporsjonene saken har tatt, kan forklares med at den forener to svært viktige dimensjoner i det mauritanske samfunnet: islam og kastesystemet. Mauritania har et

---

³ Her kan man nevne saken mot anti-slaveri-aktivisten Biram Dah Ould Abeid, lederen for IRA (Initiative pour la Résurgence du Mouvement Abolitionniste en Mauritanie) og vinner av FNs menneskerettighetspris for 2013. Under en anti-slaveri-demonstrasjon i april 2012, brant Abeid tekster om islamsk rett fra maliki-lovskolen som han mente fremmer slaveri. (Teksten anses ikke som en hellig skrift og Abeid hadde fjernet alle sider med henvisning til Koranen før han brant boka.) Sammen med elleve andre aktivister ble Abeid fengslet og tiltalt for å utgjøre en fare for rikets sikkerhet. Hendelsen utløste store protestaksjoner og krav om at Abeid skulle dømmes til døden for blasfemi, mens motdemonstrasjonene til støtte for Abeid og mot slaveri ble kraftig slått tilbake av sikkerhetsstyrkene. Abeid og de andre aktivistene ble løslatt noen måneder senere og siktelsen ble frafalt på grunn av Abeids helsetilstand (Observatoire pour la protection des défenseurs des droits de l’Homme 2012). Den 15. januar 2015 ble Abeid dømt til to års fengsel i domstolen i Rosso, blant annet for å ha tilhørt en «ikke anerkjent organisasjon». Abeid har anket dommen (Jeune Afrique 2015).

hierarkisk oppbygd sosialt system, som forenklet sett består av hvite maurere øverst på den sosiale rangstigen, og haratin (frigitte slaver) nederst på den sosiale rangstigen.⁴ Mellom disse to yttersjiktene finner man et mellomsjikt som består av ulike yrkesgrupper, slik som smeder (*maalemin*), skalder (*igaouen*) og lignende, et sosialt sjikt som M'Kheitir tilhører. Kastesystemet har ofte blitt legitimert med religiøse argumenter, og en kritikk av kastesystemet med henvisning til islam, er svært kontroversielt i Mauritania. Omtalen av to tabuer samtidig, islam og kastesystemet, kan forklare de voldsomme følelsene artikkelen har vekket i det mauritanske samfunnet, og den ualminnelige strenge dommen.

Landinfo har, etter omfattende søk, ikke funnet informasjon om at andre saker med tiltale etter apostasi-artikkel 306 i straffeloven har vært til rettslig behandling. Ifølge U.S. Department of State ble ingen dømt til døden i slike saker i 2012 og 2013 (U.S. Department of State 2013; 2014). Spiegel (2014) viser til at hele del IV av mauritansk straffelov, som omhandler «angrep på islamske verdier», har vært sovende frem til nå.

Beskyldninger om apostasi og ateisme som politisk våpen

Selv om kun én enkelt apostasi-sak har ført til fellende dom i Mauritania, fremsettes beskyldninger om apostasi regelmessig for å ramme politiske motstandere, særlig sekulære og/eller venstreorienterte personer og grupper:

Mauritania is currently witnessing a state of polarization between political, ideological and intellectual currents. This is shown starkly through the disputes between writers and activists taking place on the web as well as the stories they are spreading all over. This has led to a flood of takfir (accusations of apostasy) and an exchange of accusations.

Fatwas signed by a group of Mauritanian religious scholars were issued accusing some activists of apostasy and referring to excerpts from their post on their personal pages on social media. Some activists deactivated their accounts due to family pressures after they were accused of apostasy (Jeddou 2014).

Gitt islams grunnleggende rolle i Mauritania, er beskyldninger om apostasi, blasfemi og ateisme et svært effektivt våpen for å bringe politiske motstandere til taushet. Beskyldninger om blasfemi og ateisme brukes ikke bare for å ramme politiske aktivister, men også som et pressmiddel til å stenge nettsider, kafeer og lignende. Eksempler på dette er da konservative krefter krevde at nettstedet *Aqlam Horra* («Frie penner») ble lagt ned fordi det var en «plattform for blasfemi», og Café Tunisia i Nouakchott ble lagt ned fordi det skulle være et «arnested for ateisme» (Jeddou 2014).⁵ I slike eksempler ser man at makteliten bruker islam som argument for å ramme personer og miljøer de misliker, fordi religionen er uangripelig, urørlig og hellig.

---

⁴ Se responsen *Slaveri i maurer-befolkningen* (Landinfo 2010) for mer informasjon om denne problemstillingen.

⁵ Ifølge avisen *As-Safir* er mange kilder av den oppfatning at mauritansk etterretning utnytter den politiske kampen til sittende styresmaktens fordel, blant annet ved å rekruttere personer til å beskyldte nærmest hvem som helst for apostasi for således å skape frykt, og for å lede befolkningens oppmerksomhet bort fra de «virkelige» problemene: prisvekst, arbeidsledighet og korrupsjon (Jeddou 2014).

Reaksjoner fra familie og samfunn ved anklager om apostasi og blasfemi

Det finnes så langt Landinfo kjenner til, ingen kjente eksempler på at en person eksplisitt har gjort offentlig kjent at han eller hun har forlatt islam, enten direkte eller ved å konvertere til en annen religion, i Mauritania.⁶ Det er derfor heller ikke mulig å forutsi hva slags reaksjoner en person som offentlig bryter med islam vil oppleve.

Som nevnt over, kan ikke islams rolle i det mauritanske samfunnet overvurderes. Religionen former og strukturerer dagliglivet til alle mauritanere, både i den private og den offentlige sfære, uansett sosial og etnisk opprinnelse. Mulige reaksjoner på frafall fra islam må derfor ses i lys av den grunnleggende rolle islam spiller i det mauritanske samfunnet, både for den enkelte og for storsamfunnet.

Et brudd med religionen vil først og fremst innebære et brudd med levesettet til familie, stamme og storsamfunn.⁷ En person som forlater islam, eller som på annen måte tar avstand fra religionen, kan ikke forvente støtte fra arbeidsgiver, familie eller nettverk. Da det stormet som verst rundt M'Kheitir, tok familien hans avstand fra ham offentlig, ektefellen hans krevde ekteskapet oppløst og han mistet jobben som journalist.

Som vi også har sett både i M'Kheitir-saken og i saken mot Ould Abeid, bærer tilfeller av (reelt eller antatt) frafall fra islam, blasfemi og lignende «angrep på islam» i seg en voldsom folkelig mobiliseringskraft, med et underliggende voldspotensial. Det kan derfor ikke utelukkes at en person, som med rette eller urette anklages for frafall fra islam eller blasfemi, kan utsettes for vold eller trusler om vold fra familie eller storsamfunn.

Ettersom det kun finnes én kjent apostasi-sak i Mauritania, en sak som ikke utelukkende inneholder kritikk av islam, men også av kastestrukturen, skal man være forsiktig med å forutsi eventuelle reaksjoner ved andre saker i fremtiden. Men det er på den annen side heller ingen tvil om at det som oppfattes som kritikk av islam er svært kontroversielt i Mauritania, og at en slik sak vil vekke reaksjoner dersom den blir offentlig kjent.

I beste fall vil en slik sak innebære marginalisering fra familie, klan og storsamfunn på de aller fleste områder (som ekteskapskandidat, forretningspartner og så videre). I verste fall vil den innebære straffeforfølgelse, trusler og potensiell bruk av vold, for eksempel fra lynsjemobber. Mellom disse ytterpunktene finnes det mange ulike reaksjonsformer, som for eksempel svertekampanjer, ydmykende krav om å angre seg og lignende. Men igjen, ettersom det kun finnes én sak, kan man ikke med noen rimelig grad av sikkerhet forutsi hva reaksjonene vil bli i slike saker i fremtiden.

---

⁶ Landinfo tar ikke med eventuelle tilfeller hvor mauritanske statsborgere har stått offentlig frem som ateister eller konvertert til en annen religion utenfor Mauritania, i en migrasjonskontekst.

⁷ Alle i den mauriske befolkningen tilhører en stamme (*qabila*), som inngår i et hierarki med ulik sosial prestisje og politisk makt. I noen tilfeller går stammene sammen i større sammenslutninger, emirater. Hver stamme består av ulike fraksjoner (*fahd*), og hver fraksjon består igjen av flere familier, i den mauriske nomadekulturen representert ved teltet (*khayma*) (Marchesin 2010). Landinfo er innforstått med at begrepet «stamme» ofte brukes upresist og misvisende, særlig i en afrikansk kontekst. Det har likevel ikke lyktes oss å finne en mer adekvat oversettelse av den arabiske termen «qabila». Merk at de afro-mauritanske folkegruppene med opprinnelse i Sør-Mauritania langs Senegal-elven (halpular, wolof, soninké) har en annen sosial struktur.

Hvordan praktiseres dødsstraff i Mauritania?

Mauritania har dødsstraff for en rekke forhold, herunder apostasi.

Mauritania har ikke gjennomført dødsstraff siden 1987, da tre offiserer ble henrettet for kuppforsøk. Amnesty har Mauritania på listen over land som i praksis har avskaffet dødsstraff. Kriteriet for å stå på denne listen er blant annet at landet ikke har utført dødsstraff de siste ti årene (Amnesty International u.å.).

Minst to personer ble ifølge Amnesty (2014) dømt til døden i Mauritania i 2013, begge for drap. Ifølge myndighetene sitter det 72 personer på dødselle, dømt for drap, ran og terrorrelaterte forhold.

Når dødsdom idømmes, blir straffen omgjort til livsvarig fengsel (Spiegel 2014).

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnet er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- AFCF, AMDH, CR & SOS Esclaves, dvs. Association des femmes chef de famille, Association mauritanienne des droits de l'Homme, Conscience et Résistance & SOS Esclaves (2014, 22. januar). *Communiqué. Inquisition, tabous inégalitaires et abandon noxal en Mauritanie: c'en est assez*. Nouakchott: AFCF, AMDH, CR & SOS Esclaves. Tilgjengelig via <http://kassataya.com/vous/12446-communique-inquisition-tabous-inegalitaires-et-abandon-noxal-en-mauritanie-c-en-est-assez> [lastet ned 15. desember 2014]
- AFP, dvs. Agence France Presse (2014, 28. desember). Mauritanie: la défense fait appel de la condamnation à mort pour apostasie. *Jeune Afrique*. Tilgjengelig fra <http://www.jeuneafrique.com/Article/DEPAFP20141228172113/justice-apostasie-religion-mohamed-cheikh-ould-mohamed-justice-mauritanie-la-d-fense-fait-appel-de-la-condamnation-mort-pour-apostasie.html> [lastet ned 13. januar 2015]
- Amnesty International (u.å.). *Death Penalty. Countries Abolitionist in Practice*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra <http://www.amnesty.org/en/death-penalty/countries-abolitionist-in-practice> [lastet ned 16. desember 2014]
- Amnesty International (2014). *Death Sentences and Executions 2013*. London: Amnesty International. Tilgjengelig fra http://issuu.com/amnestypublishing/docs/death_sentences_and_executions_2013 [lastet ned 14. desember 2014]

Respons Mauritania: Apostasi og blasfemi

- Boukhars, A. (2012, 30. april). *The Drivers of Insecurity in Mauritania*. Washington DC: Carnegie Endowment for International Peace. Tilgjengelig fra <http://carnegieendowment.org/2012/04/30/drivers-of-insecurity-in-mauritania#> [lastet ned 16. desember 2014]
- [Code pénal] (1983). *Ordonnance 83-162 du 09 juillet 1983 portant institution d'un code pénal*. Tilgjengelig via <http://www.droit-afrique.com/images/textes/Mauritanie/Mauritanie%20-%20Code%20penal.pdf> [lastet ned 14. januar 2015]
- Committee to Protect Journalists (2014, 21. januar). *Mauritanian journalist held in connection with critical article*. New York: Committee to Protect Journalists. Tilgjengelig via Refworld <http://www.refworld.org/country,...MRT.,53296fb9d,0.html>
- France24 (2014, 25. desember). *Mauritanie: première condamnation à mort pour apostasie*. France24. Tilgjengelig fra <http://www.france24.com/fr/20141225-mauritanie-musulman-condamne-a-mort-apostasie-islam-justice-prophete-peine-capitale-mohamed-cheikh-ould-mohamed/> [lastet ned 13. januar 2015]
- Jeddou, A. O. (2014, 27. januar). *Mauritanian fatwas attack leftists for apostasy*. *As-Safir*. Tilgjengelig via Al-Monitor <http://www.al-monitor.com/pulse/culture/2014/01/mauritania-religious-crisis-accusations-apostasy.html> [lastet ned 13. januar 2015]
- Jeune Afrique (2015, 15. januar). *Mauritanie: Dah Ould Abeid et 2 autres militants anti-esclavagistes condamnés à 2 ans de prison*. *Jeune Afrique*. Tilgjengelig fra <http://www.jeuneafrique.com/Article/ARTJAWEB20150115151503/> [lastet ned 26. januar 2015]
- Landinfo (2010, 30. juni). *Mauritania: Slaveri i maurer-befolkningen*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://www.landinfo.no/asset/1298/1/1298_1.pdf [lastet ned 26. januar 2015]
- Mandraud, I. (2014, 9. januar). *En Mauritanie, tu ne blasphémeras point*. *Le Monde*. Tilgjengelig fra <http://maghreb.blog.lemonde.fr/2014/01/09/en-mauritanie-tu-ne-blasphemer-as-point/> [lastet ned 14. januar 2015]
- Marchesin, P. (2010). *Tribus, ethnies et pouvoir en Mauritanie*. Paris: Karthala.
- Observatoire pour la protection des défenseurs des droits de l'Homme (2012, 29. mai). *Mauritanie: Détention arbitraire de M. Biram Ould Dah Ould Abeid et de 11 autres défenseurs des droits de l'homme*. Genève, Paris: Observatoire pour la protection des défenseurs des droits de l'Homme. Tilgjengelig via <https://www.fidh.org/La-Federation-internationale-des-ligues-des-droits-de-l-homme/afrique/mauritanie/Mauritanie-Detention-arbitraire-de> [lastet ned 13. januar 2015]
- RFI, dvs. Radio France International (2014, 8. juni). *Une militante des droits de l'homme menacée de mort en Mauritanie*. RFI. Tilgjengelig fra http://www.rfi.fr/afrique/20140608-mauritanie-droits-homme-menace-morts-apostasie/#./?&_suid=141830389760609651381163515743 [lastet ned 27. januar 2015]
- Spiegel, J. (2014, 31. desember). *Décryptage: que signifie la condamnation à mort du jeune Mauritanien coupable d'apostasie?* *Jeune Afrique*. Tilgjengelig fra <http://www.jeuneafrique.com/Article/ARTJAWEB20141230172955/> [lastet ned 13. januar 2015].
- Store norske leksikon (sist endret 14. februar 2009a). *Blasfemi*. Oslo: Store norske leksikon. Tilgjengelig fra <https://snl.no/blasfemi> [lastet ned 13. januar 2015]
- Store norske leksikon (sist endret 14. februar 2009b). *Hudud*. Oslo: Store norske leksikon. Tilgjengelig fra <https://snl.no/hudud> [lastet ned 13. januar 2015]
- Troens bevis (2013, 22. mai). *Så på Miracle Channel midt i Mauritanias ørken*. Kvinesdal: Troens bevis. Tilgjengelig fra <http://troensbevis.no/nyheter/item/111-s%C3%A5-p%C3%A5-miracle-channel-midt-i-mauritanias-%C3%B8rken> [lastet ned 13. januar 2015]
- U.S. Department of State (2013, 20. mai). *2012 Report on International Religious Freedom – Mauritania*. Washington DC: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/documents/organization/208384.pdf> [lastet ned 28. januar 2015]

Respons Mauritania: Apostasi og blasfemi

- U.S. Department of State (2014, 28. juli). *2013 Report on International Religious Freedom – Mauritania*. Washington DC: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/j/drl/rls/irf/2013/af/222073.htm> [lastet ned 14. januar 2015]

Muntlige kilder

- Internasjonal tjenestemann a. Møte i Nouakchott 24. november 2011.
- Internasjonal tjenestemann b. Møte i Nouakchott 24. november 2011.
- Konsulær kilde. Møte i Nouakchott 24. november 2014.

© Landinfo 2015

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.